

**Татарстан Республикасы Зэй муниципаль районы
Төги авыл жирлеге Советы**

КАРАР

№ 150

31.01.2025 ел

**Татарстан Республикасы
Зэй муниципаль районы Төги авыл жирлеге
Уставына үзгәрешләр кертү турында**

«Россия Федерациясенә аерым закон актларына үзгәрешләр кертү һәм аерым закон актларының (закон актлары нигезләмәләренә) үз көчләрен югалтуын тану турында» 2024 елның 8 августындагы 232-ФЗ номерлы Федераль законна нигезендә «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» Федераль законның 14 һәм 16 статьяларына үзгәрешләр кертү хакында» 2024 елның 22 июлендәге 213-ФЗ номерлы, «Татарстан Республикасының аерым закон актларына үзгәрешләр кертү турында» 2024 елның 12 октябрендәге 81-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законы белән, «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль законның 44 статьясы белән, «Татарстан Республикасында жирле үзидарә турында» 2004 елның 28 июлендәге 45-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законының 7 статьясы, Татарстан Республикасы Зэй муниципаль районының Төги авыл жирлеге уставына таянып, Зэй муниципаль районының гамәлдәге Уставы нигезләмәләрен гамәлдәге законнарға туры китерү максатларында Зэй муниципаль районының Төги авыл жирлеге Советы

КАРАР ИТТЕ:

1. Татарстан Республикасы Зэй муниципаль районының Төги авыл жирлеге Уставына кушымта нигезендә үзгәрешләр кертүгә.
2. Россия Федерациясе Юстиция министрлыгының Татарстан Республикасы буенча идарәсенә дәүләт теркәве өчен Татарстан Республикасы Зэй муниципаль районының Төги авыл жирлеге Уставына кертелгән үзгәрешләргә җибәрүгә.
3. Татарстан Республикасы Зэй муниципаль районының Төги авыл жирлеге Уставына кертелгән үзгәрешләргә дәүләт теркәвенә алганнан соң билгеләнгән тәртиптә бастырып чыгарырга.
4. Әлеге карар билгеләнгән тәртиптә дәүләт теркәвенә алынганнан һәм бастырып чыгарылганнан соң үз көченә кергән буларын билдәләргә.
5. Әлеге карарның үтәлешен тикшереп торун, бәһәс өстәмдә калдырам.

Төги авыл жирлеге Башлыгы

Т.В. Попова

Татарстан Республикасы
Зэй муниципаль районы Төги авыл
Жирлеге Советының карарына кушымта
31.01.2025 ел №150

Татарстан Республикасы Зэй муниципаль районы Төги авыл жирлеге Уставына үзгәрешләр

Татарстан Республикасы Зэй муниципаль районы Төги авыл жирлеге Уставына түбәндәге үзгәрешләрне кертергә:

1. 1 статьяның 2 өлешен түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«2. Муниципаль берәмлекнең рәсми исеме - «Татарстан Республикасы Зэй муниципаль районының Төги авыл жирлеге», кыскартылган исеме «Төги АЖ» (алга таба - Жирлек)»;

5 статьяның 1 өлешенә түбәндәге эчтәлекле 20 пункт өстәргә:

«20) «Шәхси ярдәмче хужалык турында» 2003 елның 7 июлендәге 112-ФЗ номерлы Федераль закон, хужалык кенәгәләрендә гражданнар алып бара торган шәхси ярдәмче хужалыкларны исәпкә алуны гамәлгә ашыру.»;

3. 11 статьяның 7 өлешендәге икенче абзацында «Жирлекнең сайлау комиссиясе» сүзләрен «тиешле референдум комиссиясе» сүзләренә, «Татарстан Республикасы дөүләт хакимиятенә башкарма органы» сүзләрен «Татарстан Республикасы башкарма органы» сүзләренә алмаштырырга;

4. 12 статьяның 3 өлешендә дүртенче жөмләнә түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«Федераль законда билгеләнгән очрақларда муниципаль сайлаулар тиешле сайлау комиссиясе яисә суд тарафыннан билгеләнә.»;

5. 13 статьяда:

а) 5 өлештә «Жирлекнең сайлау комиссиясе» сүзләрен «Жирле референдумны эзерләүне һәм уздыруны оештыручы сайлау комиссиясе» сүзләренә алмаштырырга;

б) 8 өлешне түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«8. Инициатив төркем үтенечнамәсен караганда, жирле референдумны эзерләүне һәм уздыруны, чакыртып алу буенча тавыш бирүне билгеләүне оештыручы сайлау комиссиясе тарафыннан тиешле депутат аны чакыртып алу өчен нигез буларак күрсәтелә торган хәлләр турында аңлатмалар бирергә, кирәкле документларны тапшырырга хоуклы. Күрсәтелгән депутат вакытыннан алда, жирле референдумны, жирлек Советын эзерләүне һәм уздыруны оештыручы сайлау комиссиясе утырышларын үткәрү көненә кадәр өч көннән дә соңга калмыйча, аларны уздыру вакыты һәм урыны турында язмача хәбәр итәргә.»;

в) 12 өлештә «Жирлек сайлау комиссиясе» сүзләрен «Жирле референдумны эзерләүне һәм уздыруны оештыручы сайлау комиссиясе» сүзләренә алмаштырырга;

6. 18.1 статьяның 5 өлешендәге икенче абзацында «1 - 7 пунктларында» сүзләрен «1 - 7 һәм 9.2 пунктларында» сүзләренә алмаштырырга;
7. 22 статьяның 3 өлешендә:
- а) 2,3,4,5.1 пунктларын үз көчләрен югалткан дип танырга;
- б) 5 пунктны түбәндәге редакциядә бәян итәргә:
«5) жирлек составына керә торган торак пунктта шушы торак пункт территориясендә гражданнарның үзара салым акчаларын кертү һәм куллану мәсьәләсе буенча;»;
8. 29 статьяда:
- а) 7 өлештә «(Татарстан Республикасы дәүләт хакимиятенен югары башкарма органы житәкчесе) (Россия Федерациясе субъекты дәүләт хакимиятенен югары башкарма органы житәкчесе)» сүзләрен төшереп калдырырга;
- б) 8 өлештә «(Татарстан Республикасы дәүләт хакимиятенен югары башкарма органы житәкчесе)» сүзләрен төшереп калдырырга;
9. 32 статьяда:
- а) 14 пунктны үз көчен югалткан дип танырга;
- б) түбәндәге эчтәлекне 31 пунктка өстәргә:
«31) муниципаль хокукый актларны халыкка житкерү, муниципаль берәмлек халкына рәсми мәгълүмат житкерү өчен массакүләм мәгълүмат чарасы һәм (яисә) челтәр басмасы учреждениесе;»
10. 37 статьяның 3 өлешендә «Жирлек сайлау комиссиясе» сүзләрен «Муниципаль сайлауларны эзерләүне һәм уздыруны оештыручы сайлау комиссиясе» сүзләренә алмаштырырга;
11. 39 статьяда:
- а) 1 өлешкә түбәндәге эчтәлекле 10.1 пункт өстәргә:
«10.1) аларга чит ил агенты статусы алу;»;
- б) 3 өлештә «1 өлешнең 1-7, 10 һәм 11 пунктларында» сүзләрен «1 өлешнең 1-7, 10.1 һәм 11 пунктларында» сүзләренә алмаштырырга;
- в) 7 өлештә «Татарстан Республикасы Президенты (Татарстан Республикасы дәүләт хакимиятенен югары башкарма органы житәкчесе)» сүзләрен «Татарстан Республикасы Башлыгы (Рәис)» сүзләренә алмаштырырга;
12. 40 статьяга түбәндәге эчтәлекле 5 өлеш өстәргә:
«5. Жирлек башлыгы бер үк вакытта жирлек советын һәм жирлек башкарма комитетын житәкли.»;
13. 41 статьяның 1 өлешендәге икенче абзацында «Татарстан Республикасы Президенты» сүзләрен «Татарстан Республикасы башлыклары (Рәис)» сүзләренә алмаштырырга;
14. 42 статьяның 7 өлешендәге 2 пункттында:
- а) «а» пунктчасында «муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе аппаратына,» сүзләрен төшереп калдырырга;
- б) «б» пунктчасын түбәндәге редакциядә бәян итәргә:
«б) коммерциягә карамаган оешма идарәсендә (сәяси партия идарәсендә катнашудан тыш, һөнәри берлек органы, шул исәптән жирле үзидарә органында төзелгән беренчел профсоюз оешманың сайланулы органы тарафыннан, башка ижтимагый оешма, торак, торак-төзелеш, гараж

кооперативлары съездында (конференциясендә) яисә гомуми жылышында катнашу, Татарстан Республикасы законы белән билгеләнгән тәртиптә Татарстан Республикасы башлыгына (Рәис) алдан хәбәр итеп, түләүсез нигездә катнашу;»;

15. 44 статьяның 4.1 өлешендә «Татарстан Республикасы Президенты (Татарстан Республикасы дәүләт хакимиятенәң югары башкарма органы житәкчесе)» сүзләрен «Татарстан Республикасы башлыклары (Рәис)» сүзләренә алмаштырырга;

16. 47 статьяда:

а) 5 пунктның 6 абзацын түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«- балалар һәм яшьләр белән эшләү чараларын оештыра һәм гамәлгә ашыра, яшьләр сәясәтен гамәлгә ашыруда катнаша, яшьләр хокукларын һәм законлы мәнфәгатьләрен тәмин итү һәм яклау чараларын эшли һәм гамәлгә ашыра, яшьләр сәясәтен гамәлгә ашыруның төп юнәлешләре буенча муниципаль программалар эшли һәм гамәлгә ашыра, жирлектә яшьләр сәясәтен гамәлгә ашыру мониторингын оештыра һәм гамәлгә ашыра;»;

б) 9 пунктка түбәндәге эчтәлекле абзац өстәргә:

«- гражданнар «Шәхси ярдәмче хужалык турында» 2003 елның 7 июлендәге 112-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә хужалык алып баручы шәхси ярдәмче хужалыкларны хужалык кенәгәләрендә исәпкә ала.»;

17. 69 статья түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«69 статья Муниципаль хокукый актларны халыкка житкерү һәм аларның үз көчләренә керү тәртибе

1. Кеше һәм гражданин хокукларына, ирекләренә һәм бурычларына кагыла торган муниципаль норматив хокукый актлар, гамәлгә куючы булып тора торган оешмаларның хокукый статусын билгели торган муниципаль норматив хокукый актлар, шулай ук жирле үзидарә органнары арасында төзелә торган килешүләр рәсми игълан ителгәннән соң үз көченә керә.

2. Муниципаль норматив хокукый актны, шул исәптән жирле үзидарә органнары арасында төзелгән килешүне рәсми рәвештә халыкка житкерү түбәндәгеләрдән гыйбарәт:

1) Татарстан Республикасының рәсми хокукый мәгълүмат порталында (<https://pravo.tatarstan.ru>) тулы текстны рәсми бастырып чыгару; массакуләм мәгълүмат чарасы буларак теркәлү турында таныклык № ФС77-60244 бирелгән 17.12.2013 элемтә, мәгълүмати технологияләр һәм массакуләм коммуникацияләр өлкәсендә күзәтчелек буенча Федераль хезмәт (Роскомнадзор) яисә «Яңа Зәй» газетасында массакуләм мәгълүмат чарасы буларак теркәлү турында таныклык № ФС7-4764 бирелгән 30.11.2007 массакуләм коммуникацияләр һәм мәдәни мирасны саклау өлкәсендәге законнарның үтәлешенә күзәтчелек буенча федераль хезмәт тарафыннан Федераль хезмәт тарафыннан бирелгән;

2) Зәй муниципаль районының «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендәге рәсми сайтында <https://zainsk.tatarstan.ru> урнаштыру.

3) түбәндәге адреслар буенча урнашкан мәгълүмат стендларында урнаштыру:

Татарстан Республикасы, Зэй районы, Төги авылы, Үзәк урамы.
Татарстан Республикасы, Зэй районы, Төги авылы, Мәктәп урамы;
Татарстан Республикасы, Зэй районы, Алексеевка авылы, Үзәк урамы;
Татарстан Республикасы, Зэй районы, Олы Батрас авылы, Үзәк урамы.

3. Гражданнарның Татарстан Республикасының рәсми хокукый мәгълүмат порталына керү мөмкинлеген тәмин итү өчен «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация челтәренә түбәндәге адреслар буенча тоташтыру пунктлары эшли: Татарстан Республикасы, Зэй районы, Төги авылы, Үзәк урамы, 8 йорт (Жирле башкарма комитеты).

4. Жирле үзидарә органнары арасында төзелә торган муниципаль норматив хокукый актлар, килешүләр аларны имзалаган көннән алып жиде көн эчендә, таратуы федераль закон белән чикләнгән бөлешмәләр булган муниципаль хокукый актлардан яисә аларның аерым нигезләмәләреннән тыш, халыкка игълан ителә.

5. Жирлек Советының салымнар һәм жыемнар турындагы норматив хокукый актлары Россия Федерациясә Салым кодексы нигезендә үз көченә керә.

6. Әлеге статьяның 1 пунктында күрсәтелмәгән муниципаль хокукый актлар имза салынган көннән үз көченә керә, әгәр актың үзе тарафыннан башкасы билгеләнмәгән булса.

7. Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә тиешле сайтларның доменнарын һәм аларны массакүләм мәгълүмат чаралары буларак теркәү турында бөлешмәләрне күрсәтеп, муниципаль хокукый актларны, шул исәптән жирле үзидарә органнары арасында төзелгән килешүләрне, халыкка игълан итү (рәсми бастырып чыгарылудан тыш) гамәлгә ашырыла торган вакытлы матбугат басмалары, челтәр басмалары исемлеге жирлек башлығының хокукый актың бастырып чыгару юлы белән бөтен игътибарга житкерелә.»;

18. 72 статья түбәндәге эчтәлекле 3 өлеш өстәргә:

«3. Жирле үзидарә органнары муниципаль милектәге электр челтәре оешмасы яисә Татарстан Республикасы чикләрендә эшләүче территориаль челтәр оешмасы системасындагы электр челтәре хужалыгы объектларын, Россия Федерациясенә электр энергетикасы турындагы законнарында билгеләнгән очрақларда, тәртиптә һәм шартларда түләүсез биләүгә һәм алардан файдалануга тапшыруны гамәлгә ашыра.».